

Sint Eustatius, 27 juni 2022.

Geachte voorzitters en leden van de Commissies Koninkrijksrelaties (van Tweede en Eerste Kamer),

Dat mensen het niet altijd met elkaar eens zijn, is voor mij een gegeven. Sterker, het is mijn overtuiging dat daar waar verschillende meningen met elkaar confronteren, beide partijen sterker uit de discussie (kunnen) komen. Daarvoor is het wel nodig dat naast denkkraft (teneinde natuurlijk überhaupt een mening te vormen) ook de oprechte wil moet bestaan om naar de ander te luisteren. De betere leiders organiseren tegenspraak. Ik meen me te herinneren eens gelezen te hebben dat een man als president Lincoln erom bekend stond dat hij naar alle soorten van meningen wilde luisteren (ook die van zijn vijanden), teneinde met draagvlak het beste eruit te kunnen destilleren. Maar goed, ik beschrijf hier mogelijk een ideale situatie, die niet altijd gemakkelijk te realiseren is. En zo komt het voor dat ook in de Tweede Kamer het debat soms ontaardt met boze woorden en oneliners die misschien wel goed 'bekken', maar niet altijd van enig niveau zijn.

Nog erger vind ik het wanneer in een samenleving - hier dan ter grootte van een klein dorp - ontwikkelingen in de doofpot worden gestopt, zodat tegenspraak niet eens kan ontstaan. In de kleine kring rond de regeringscommissaris zijn er - ik zou bijna willen zeggen: per definitie - geen tegensprekers doch slechts meepraters. Als ik de Statiaanse samenleving, misschien een tikje te karikaturaal, beschrijf, dan is er de regeringscommissaris met een kleine 'inner circle' die haar naar de mond praat en 'spindoctor', er is de Eilandsraad en de rest van de bevolking. Het model zou een autocratie niet misstaan. Het is mijn overtuiging dat het recent afgeronde mediation proces tussen regeringscommissaris en Eilandsraad niet 'echt' in harmonie is afgesloten. De tijd die ervoor werd uitgetrokken was gewoon op, en met dat eindresultaat moet de wereld het doen.

Nooit, althans bijna nooit, is er een townhallmeeting. Maar dan komt de staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties en de minister voor Volkshuisvesting op het eiland dus, tja, als regeringscommissaris ontkom je niet aan iets als een townhallmeeting. Enigszins geforceerd vindt aan de hand van welgekozen onderwerpen een briefing plaats, waar in beginsel niemand zich een buil aan kan vallen. Dan blijkt uit een persbericht - gedateerd op de dag van de townhallmeeting - dat rapporten over de risico's aangaande de klif als gevolg van erosie, voor Eilandsraad en bevolking zijn weggehouden en de regeringscommissaris weigert er dieper op in te gaan, met als 'schild' een juridische procedure die is of wordt aangespannen en die momenteel nog loopt. Het gaat mij nu even niet om die procedure maar het simpele feit dat waarschuwendende rapporten al jaren buiten de publieke zichtbaarheid zijn gehouden lijkt me kwalijk!

En dan zie ik recent - bron: LinkedIn - dat de regeringscommissaris in Europees Nederland is en een ogenschijnlijk heel plezierig onderhoud heeft met de plaatsvervangend secretaris-generaal van het ministerie van VWS. Iets met een plan van tien punten en goede ontwikkelingen. Volgens mij is er inhoudelijk van welke ontwikkeling in dit domein dan ook niets bekend op het eiland en - ik denk - evenmin bij de Eilandsraad. Geen persbericht, niets. Kortgeleden - in april - hebben zich twee overlijdensgevallen voorgedaan waarna een boel commotie is ontstaan want een samenhang met de abominabele zorgorganisatie werd vermoed door de bevolking. Een stille mars is gehouden en het

enige dat gebeurt is dat een verandermanager wordt aangetrokken en nu hippe filmpjes verschijnen bij de introductie van een NL-arts. De zorgfunctie wordt daardoor dus niet echt verbeterd, alleen de verpakking oogt wat nieuwer. Staatssecretaris Van Ooijen is maandag 20 juni langs geweest. Hij zal de nodige *uitgekozen* 'stakeholders' (wat een rotwoord: het eiland telt ongeveer 3000 inwoners, zijn we niet allemaal een stakeholder?) gesproken hebben. Hoe het ook zij, de staatssecretaris houdt er wellicht een goede herinnering aan over. Of de bevolking hier op de langere termijn nog iets van merkt, is voor mij niet meer een vraag maar een bijna-zekerheid ("nee"). Naar mijn beste overtuiging en op grond van wat ik zie op het eiland tellen voor de regeringscommissaris maar twee zaken: 1) hoe word ik er zelf niet slechter van en 2) niet te veel trammelant op het eiland (die de status quo negatief beïnvloedt).

Dit weekend blijkt dhr. Thom de Graaf op het eiland, de vicevoorzitter van de Raad van State, het hoogste adviescollege van Nederland. Ik hoor het terloops. Het blijkt dat mensen die met hem spreken 'hand picked' zijn uitgekozen, zonder er veel ruchtbaarheid aan te geven. En plotseling blijkt dat hij zondag alweer weg moest omdat het vliegtuig eerder zou vertrekken. Dit komt mij weer zo buitengewoon knullig over. De problematiek op het eiland is best ingewikkeld en het uittrekken van een zeer beperkte tijd per persoon doet geen recht aan de ernst en diepgang van de ervaren problematiek, alsof vanuit hogehand (op het eiland) krachten in het werk zijn om slechts de schijn van transparantie op te houden. Ik ben ervan overtuigd dat van de kant van dhr. Thom de Graaf een en ander ook als (te) beperkend is ervaren. Het wekt hier de indruk hem vooral *niet* in contact te willen brengen met "mensen op het eiland". *Het zal allemaal wel weer te slecht van mij gedacht zijn, maar als u het was die in mijn positie zou zitten, onwetend gehouden van wat er gaande is, zouden dan niet dezelfde gedachten bij u opkomen?*

Wat hier na enige tijd komt weet ik niet precies, maar zoals het nu gaat is het in elk geval niet de democratie die terugkeert op het eiland. Het lijkt veel eerder op een autocratie. Het feit dat ik het opschrijf zal door de regeringscommissaris niet worden gewaardeerd. Maar het is de onverbloemde weergave van mijn oprechte verwachting!

We zouden al een stap voorwaarts maken in termen van democratie wanneer de waarheid transparant circuleert op het eiland omdat de regeringscommissaris periodiek - denk aan ca. tweemaal per maand - een townhallmeeting organiseert waarin van tevoren duidelijk is geagendeerd waarover de bevolking wordt geconsulteerd, naast wat recentelijk is besloten. Als dit nu eens van de grond zou mogen komen...

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

Cc: Nationale Ombudsman